

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Paldanius, M. (13.11.2020). Etätyö ja virtuaalikahtittelu. *ePooki: asi-
antuntijablogi*.

<https://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020111390119>

ePooki asiantuntijablogi

Etätyö ja virtuaalikalhittelu

Paldanius Mika
Julkaistu 13.11.2020

Etätyö on tarjonnut ainutlaatuisen mahdollisuuden kokeilla uusia työtapoja ja toteutuksia kouluympäristöissä. Opiskelijoiden tukeminen ja heidän opintojensa seuraaminen etänä ovat vaatineet opettajilta uudenlaisia ohjaamismetodeja. Toisaalta esimiehet ovat olleet uusien haasteiden edessä johtamisen näkökulmasta. Etätyö ja digiloikka ovat luoneet uusia rutiineja ja virtuaalitapaamisia työyksiköihin.



KUVA: fizkes/Shutterstock.com

Työyhteisössämme on otettu ja omaksuttu nopeasti käyttöön monipuolisesti erilaisia etätyömahdollisuuksia kampuksien sulkeuduttua keväällä. Fyysisesti ja psyykkisesti kuormittavia etätyöpalavereita on paloitetu pienempiin osiin. Digikohtauamisissa on ollut vaarana se, että tautot ovat voineet jäädä pitämättä. Olemme olleet etsikkomatalla virtuaalisissa työtavoissa, joissa

esimiehet johtavat työntekijöitään etänä mahdollisesti ensimmäistä kertaa. Koronakevät 2020 on kuormittanut uudella tavalla työntekijöitä ja esimiehiä ^[1].

Työterveyslaitos teki osuvasti kyselyn opetuslalla työskenteleville Koulutuskuntayhtymä OSAO:n työntekijöille huhtikuun lopussa 2020. Työsuojelurahaston kehittämishankkeen kautta saatiin arvokasta tietoa siitä, kuinka aivotyön sujuvuus tuki hyvinvointia. Lähtötilannetta kartoitettiin aivotyöindeksikyselyllä ^[2].

Kyselyn tulosten perusteella opetustyö näytti erittäin tyypilliseltä aivotyöltä, johon kuului paljon asioiden pohtimista, lukemista, kirjoittamista ja keskeneräisyydenkin tuntua. Työpäivien venyminen iltoihin oli kuluttavaa, samoin kuin taukojen puute. Työn pirstaleisuus useiden kanavien viestitulvassa vaati keskittymistä. Aivotyöindeksiin vastasi puolet työntekijöistä eli noin 400 työntekijää. Tutkijat pohtivat kyselyyn vastaamatta jättäneiden työntekijöiden tilannetta ja epäilivät, että heidän tilanteensa olisi mahdollisesti haastavin ^[2].

Työkavereiden ja opiskelijoiden tapaamisiin mietitään uusia toimintatapoja korkeakouluissakin. Nopeat puhelut, pikaviestit ja muun muassa virtuaalikalvit korvaavat osittain kohtaamisen puutetta. Säännöllisten virtuaalikalvien aikana voidaan keskustella vapaamuotoisesti osaston asioista ja henkilökunnalla on mahdollisuus kysyä tarkentavia kysymyksiä esimiehiltään heitä askarruttaviin asioihin. Satunnaiset kohtaamiset sujuvoittavat työskentelyä, mutta toisaalta kuormitusta aiheuttavat ristiriitaiset ja puutteelliset ohjeet. Etätyössä tiedon jakaminen, virtuaalikeskustelut ja esimiehen tuki korostuvat. Opettajien nopea siirtyminen etätyöskentelyyn on kuormittanut ja suunnannut työtä uusille poluille koronakeväänä ^[3].

Arjen vuorovaikutustilanteilla ja satunnaisilla kohtaamisilla on arvokas merkitys työssäjaksamisen kannalta. Niin opetuksessa kuin hallinnossakin kasvokkain kohtaamisen puute voi vaikeuttaa ydintyön asioiden hoitamista. Työn myönteisiin voimavaroihin kannattaa sijoittaa silloin, kun työyhteisössä on paljon kuormittavia ja muutoksia aiheuttavia tekijöitä. Työntekijöiden hyvinvointia lisäävät arvostuksen ilmapiiri, työyhteisön tuki sekä hyvä ja tasa-arvoinen johtaminen ^[1].

Jatkuvilla etätyön paineilla voi olla erilaisia vaikutuksia työyhteisöön; osa kaipaa työkavereita, toiset pohtivat, miten he löytävät tasapainon työn ja muun elämän välillä. Työntekijöiden ja esimiesten työmotivaation ylläpitämiseen sekä etätyöpatian ennaltaehkäisyyn voidaan vaikuttaa työn paremmaksi tuunaamisella ^[1].

Mika Paldanius, dosentti, koulutuspäällikkö
Oulun ammattikorkeakoulu, Terveystieteiden erityisalat

Lähteet

[1] Sarkkinen, M. 2020. Torju etätyöapatia, tuunaa työtäsi paremmaksi. Työterveyslaitos 26.5. Hakupäivä 19.10.2020. <https://www.ttl.fi/tyopiste/torju-etatyoapatia-tuunaa-tyotasi-paremmaksi/>

[2] Sarkkinen, M. 2020. Etäopetus osoitti: satunnaiset kohtaamiset käytävillä sujuvoittavat työtä. Työterveyslaitos 26.5. Hakupäivä 19.10.2020. <https://www.ttl.fi/tyopiste/etaopetus-osoitti-satunnaiset-kohtaamiset-kaytavilla-sujuvoittavat-tyota/>

[3] Virtuaalikalveja ja uusia rutiineja – etäyhteydet luovat sekä haasteita että mahdollisuuksia <https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/uutinen/virtuaalikalveja-ja-uusia-rutiineja-etayhteydet-luovat-seka-haasteita-etta>

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020111390119>